

ปกิณกะ

Miscellany

ตามรอยบาทพระศาสดา
In the Footsteps of Lord Buddha

สมชัย บวรกิตติ★

Somchai Bovornkitti★

★สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภา, กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

★The Academy of Science, The Royal Institute of Thailand, Bangkok 10300

Corresponding author. E-mail address: s_bovornkitti@hotmail.com

สมชโยภิกขุ

การได้เข้าสู่ได้รับมกาสาวพัสตร์ในบรมพระพุทธศาสนา เป็นสุดปรารถนาของผู้เขียน เพราะในช่วงชีวิตที่ผ่านมา ได้พลัดพรากตลอดมา ในช่วงที่รับราชการก็มีอุดมการณ์ว่าในชีวิตต้องปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ มุ่งก้าวหน้าทางโลกียวัตร เพราะต้องการเป็นนักวิชาการและมีฐานะชีวิตที่เหมาะสม โอกาสอุปสมบทครั้งแรกต้องมลายไปเพราะความหวังดีของท่านศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์อวย เกตตุสิงห์ ผู้เป็นอาจารย์อุปถัมภ์ของผู้เขียน ที่พิจารณาจะเป็นโยมอุปถากย์ให้เมื่อผู้เขียนเกษียณราชการ ท่านล้นบุญไปก่อนหลังจากนั้นก็มาชักชวน เช่น คุณหมอยงยุทธ วัชรดุลย์ ศิษย์แพทย์ของผู้เขียนมาเชิญชวนให้สัญญาเป็นมันเหมาะ แต่แล้วก็เจียบหายไป

กระทั่งวันหนึ่งในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ หลังการประชุมสำนักวิทยาศาสตร์ที่ราชบัณฑิตยสภา ศาสตราจารย์ นายแพทย์นิพนธ์ พวงวรินทร์ ลูกศิษย์คนหนึ่ง ได้มากล่าวลาไปอุปสมบทที่ประเทศอินเดีย ผู้เขียนได้พูดขึ้นทันควันว่า “ไปด้วยซิ” คุณหมอนิพนธ์จึงนัดหมายให้ไปเฝ้าเจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี เจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทราวาสวิหาร เมื่อเข้ามัสการเจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี ท่านซักถามอยู่สักครู่ก็ให้เข้ากราบถวายพานดอกไม้

ขออุปสมบทในโครงการอุปสมบทห้อมเกล้าห้อมกระหม่อมอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ ดินแดนพุทธภูมิ ประเทศอินเดียในร่มบารมีธรรมเจ้าประคุณพระธีรญาณมุนี (วรชาโย) ผู้เขียนปลื้มปิติเป็นอย่างยิ่งที่ได้เข้าอุปสมบทในบวรพุทธศาสนาครั้งนี้ เพราะเป็นโอกาสที่ได้เข้าสู่ความสมบูรณ์โดยนัย พุทธศาสนิกชนและจะได้ตอบแทนพระคุณบิดามารดา

กำหนดการเดินทางไปประเทศอินเดียวันที่ ๑-๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้เขียนได้ไปฝึกขานนาคทุกวันเสาร์ เวลาบ่ายโมงที่วัดเทพศิรินทร์ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมพ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่เคยขาดนัด แม้ผลฝึกงานค่อนข้างกระปรองกระเปร่ง เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี “สมชโย” ให้

วันเสาร์ที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับการขลิบผมโดยเจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี (รูปที่ ๑) สะดุ้งที่เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี ท่านกระซิบกล่าวขอภัย

รูปที่ ๑ เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี
ขลิบผมให้ผู้เขียน

รูปที่ ๒ ครอบครัวพร้อมญาติและเพื่อนสนิท

วันอังคารที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้เข้าอุปสมบทไปลงผมมีญาติพี่น้องเพื่อนฝูงไปร่วมอนุโมทนา (รูปที่ ๒-๔) ในช่วงเย็นมีพิธีทำขวัญนาค (รูปที่ ๕ และ ๖)

รูปที่ ๓ ญาติพี่น้องและเพื่อนสนิทมาร่วมอนุโมทนา

รูปที่ ๔ ภาพปลงผม

รูปที่ ๕ พิธีทำขวัญนาถ วปก. รุ่น ๑๕

รูปที่ ๖ พิธีทำขวัญนาถ

คืนนั้นไปนอนที่โรงแรมมารี ดอนเมือง เพื่อสะดวกแก่การเดินทางไปท่าอากาศยานในวันรุ่งขึ้น

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๔:๓๐ น. ออกเดินทางไปท่าอากาศยานดอนเมือง หลังเสร็จพิธีการกับบริษัทการบินไปกินอาหารเช้าร่วมกับกลุ่มผู้เดินทางที่ร้านอาหารในอาคารท่าอากาศยาน แล้วไปรอขึ้นเครื่องบิน Air Asia เที่ยวบิน FD 9800 DMK-GAY เดินทางออกจากท่าอากาศยานดอนเมืองเวลา ๑๐ นาฬิกาเศษ กินอาหารกลางวันบนเครื่องบิน ถึงท่าอากาศยานคยา อำเภอกยา ประเทศอินเดีย เวลา ๑๓ นาฬิกา ตามเวลาท้องถิ่น ซึ่งช้ากว่าเวลาประเทศไทย ๒ ชั่วโมงครึ่ง จากนั้นเดินทางโดยรถโดยสารพิเศษสู่โรงแรมมหาโพธิ์ ตำบลพุทธคยา

เวลา ๑๕:๓๐ น. นาคทั้ง ๑๓๔ รูป เดินทางไปมณฑลพิธีมหาสังฆาราม อนุสรณ์สถานแห่งการตรัสรู้ พุทธคยา มหาเจดีย์ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์สังเวชนียสถานที่ตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บรรพชาเป็นสามเณรโดยอุปัชฌาย์ เจ้าพระคุณหลวงพ่ोजิว เจ้าอาวาสวัดป่าพุทธคยา (รูปที่ ๗) แล้วเดินไปยังวัดป่าพุทธคยา แต่งตัวเข้าพิธีอุปสมบทในพระอุโบสถ (รูปที่ ๘-๙) โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนีเป็นอุปัชฌาย์

รูปที่ ๗ บรรพชาสามเณรใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ พุทธคยา

รูปที่ ๘ เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนีเป็นอุปัชฌาย์อุปสมบทพระนวกะ ๑๓๔ รูปในช่วงเย็นและค่ำวันเดียวกัน

รูปที่ ๙ เจ้าคุณพระราชกิตติวิมล วัดโสมนัสสวตถามอันตรายิภรรม

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๖:๐๐ น.เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วัดญาณธำรงโรจนธรรม (รูปที่ ๑๐) มีพระราชมงคลไทยไปร่วมในบาตร (รูปที่ ๑๑-๑๒) ปลื้มใจมากที่เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช เมตตาปลดผ้าคลุมไหล่ของท่านมาคลุมให้ บอกว่าเห็นหนาวตัวสั่น ผู้เขียนนำผ้าคลุมประทานมาไว้บูชาในห้องพระพุทธรูปที่ประเทศไทย

รูปที่ ๑๐ เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้พระผู้เขียน ที่คลุมผ้าประทานของสมเด็จพระสังฆราช

รูปที่ ๑๑ พลเอก นายแพทย์บุญเลิศ จันทราบาล
และโยมอุปถากย์ใส่บาตร

รูปที่ ๑๒ โยมลูกสะใภ้ (อุ้ม) นายแพทย์จุฬาเกียรติ เครือตราชู
ศิษย์ศิรราชและครอบครัวมานุโมทนาคุณด้วย
ก่อนฉันอาหารเช้า

รูปที่ ๑๓ เจ้าประคุณสมเด็จพระมัยนาคมสวตมนต์ก่อนฉันอาหารเช้า

หลังฉันอาหารเช้าแล้ว ออกไปทำวัตรเช้าได้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ กลับถึงโรงแรมเวลา ๑๑:๐๐ น. หลังฉันเพล เวลา ๑๓:๐๐ น. ออกเดินทางโดยรถอีโนวาที่เจ้าประคุณสมเด็จพระมัยนาคมสวตมนต์ให้พระนวกะ ๓ รูปใช้ประจำ (ไสว สมชัยและนิพนธ์) ไปเยี่ยมชมวัดภูพาน ที่สร้างถวายเป็นพุทธบูชาในโอกาสกิ่งพุทธกาล (๒๕๐๐ ปี) กลับโรงแรม พักผ่อนจนกระทั่งเวลา ๑๕:๐๐ น. จึงออกไปทำวัตรเย็นที่ได้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ เจ้าประคุณสมเด็จพระมัยนาคมสวตมนต์ จูงพาไปเวียนเทียนทักษิณาวัตร ๓ รอบ และเมตตาแต่งตั้งให้ก่อนเวียนเทียนและร่วมถ่ายภาพ (รูปที่ ๑๔)

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๕:๓๐ น. ออกบิณฑบาตร ณ วัดภูพาน เจ้าประคุณสมเด็จพระมัยนาคมสวตมนต์ไปแพร่ชื่นในจิรวรให้อีกชั้น บอกว่าบาตรใส่กันหนาวได้ หลังฉันอาหารเช้าในโรงแรม เดินทางไปทำวัตรเช้า สวดพระพุทธมนต์ได้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ กลับโรงแรมฉันเพล แล้วขึ้นบัส ๑ เดินทางไปที่สุขาถาภุณี (รูปที่ ๑๕) บ้านนางสุชาดาผู้น้อมนำข้าววมรูปายาสพร้อมถาดทองคำถวายพระบรมโพธิสัตว์ ก่อนเสด็จไปทรงบำเพ็ญเพียรตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่โคนต้นพระศรีมหาโพธิ์ ในคืนนั้นไปทำวัตรเย็นเดินเวียนเทียนทักษิณาวัตร ๕ รอบ

รูปที่ ๑๔ หลังทำทักษิณาวัตรเจ้าประคุณสมเด็จฯ
เมตตาาร่วมถ่ายภาพ

รูปที่ ๑๕ แดงบันทึกประวัติสถานที่ ตั้งอยู่บนถนนทางเข้าสุทธาฏฐิ

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕:๓๐ น. ออกบิณฑบาตร จันอาหารเช้าที่โรงแรม เวลา ๐๘:๓๐ ไปทำวัตรเช้า ณ ไต้ตันพระศรีมหาโพธิ์ (รูปที่ ๑๖) ได้พบโยมเปี้ยกญาติฝ่ายบิดา (รูปที่ ๑๗) เวลา ๑๑:๐๐ น. จันอาหารเพลที่โรงแรม ตกเย็นเวลา ๑๙:๐๐ น. ไปทำวัตรไต้ตันพระศรีมหาโพธิ์ วันนี้เจ้าประคุณสมเด็จฯ เจ็บเท้ามาก ไม่ไปทำวัตรเย็น ผู้เขียนเวียนเทียนทักษิณาวัตรกับพระราชวิสุทธิมุนี (เยื้อน ขนฺติพโล) เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ (ธรรมยุท) เจ้าอาวาสวัดเขาสถาอตุลฐานะจาโร อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ครบ ๙ รอบเดินนำขบวนตัวปลิวทั้งผู้ร่วมขบวนเกิน ๑๐ เมตร แล้วไปนั่งพักในหอห้องสุขา มีโอกาสได้ถ่ายรูปกับพระคุณเจ้าคณะวัดไทยในอินเดีย กลับโรงแรม แล้วรีบจำวัด เพราะวันรุ่งขึ้นต้องเดินทางไปเมืองราชคฤห์

รูปที่ ๑๖ ทำวัตรเช้าไต้ตันพระศรีมหาโพธิ์พุทธคยา
ดินแดนพุทธภูมิ ประเทศอินเดีย

รูปที่ ๑๗ ถ่ายรูปกับโยมอ้อมและโยมเปี้ยก

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕:๐๐ น. ออกบิณฑบาตรเช่นเคย หลังฉันอาหารเช้า ออกไปทำวัตรเช้าที่ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ กลับโรงแรม ฉันทเพล พักผ่อน แล้วขึ้นบัสเดินทางไปเมืองราชคฤห์ และนั่งแคร่ขึ้นเขาคิชฌกูฏ (๑,๖๐๐ รูปี) ได้กราบนมัสการพระมูลคันธกุฎีที่ประทับขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าบนยอดเขากราบนมัสการกุฏิพระอานนท์และถ้ำสุกรชาดาที่พระสารีบุตรทรงบรรลุพระอรหันต์ และสถานที่ที่พระเวททัตถ์กลิ้งหินใหญ่หวังทำร้ายพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าประคุณสมเด็จพระนวกะนั่งทำวัตรเย็นบนยอดเขาคิชฌกูฏ (รูปที่ ๑๘) มีเหตุการณ์พิเศษคือต้องใช้ขวดน้ำตัดปากทำเป็น จส. ๑๐๐ ด้วยความอนุเคราะห์ของเจ้าหน้าที่ท่านหนึ่งที่บวชรูป รุ่ง ๔ ช่วยแก้สถานการณ์ กลับลงเขาไปโรงแรม Indo Hokke วันนี้ทราบข่าวว่าเจ้าประคุณสมเด็จพระนวกะต้องรีบกลับกรุงเทพฯ ไปร่วมสถาปนาฉลองสมเด็จพะอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก องค์ที่ ๒๐

รูปที่ ๑๘ สวดมนต์ทำวัตรเย็นบนยอดเขาคิชฌกูฏ

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕:๓๐ ออกรับบิณฑบาตร ณ โรงแรมที่พัก ฉันเช้าแล้ว เวลา ๐๘:๓๐ น. ออกเดินทางนั่งบัส ๑ สู่วัดเวฬุวนารามมหาสังฆนิการาม ทางเหนือแม่น้ำสรสวดี เป็นวัดแห่งแรกในพุทธศาสนา เป็นสถานที่แสดงโอวาทปาฏิโมกข์ แก่พระสงฆ์เอหิภิกขุเป็นพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ รูป ซึ่งมาประชุมพร้อมเพรียงกันโดยมิได้นัดหมายในวันมาฆปุรณมีวันเพ็ญเดือน ๓ เรียกว่าวันจาตุรงคสันนิบาต (วันมาฆบูชา) ซึ่งวันที่ไปชมก็ตรงกับวันมาฆบูชาพอดี คณะสงฆ์ร่วมกันสวดชยันโต (รูปที่ ๑๙)

รูปที่ ๑๙ สวดชยันโตที่วัดเวฬุวนาราม นาลันทา

รูปที่ ๒๐ ออกบิณฑบาตรหน้าโรงแรม Indo Hakke

รูปที่ ๒๑ พระนวกะบัส ๑ ประชุมกัน ตั้งประธานและเลขานุการ

กลับมาฉันเพลที่โรงแรม พักผ่อนแล้ว เวลา ๑๓:๐๐ น. ออกเดินทางสู่เมืองไวสาลี ไปชมมหาวิทยาลัยนาลันทา เข้าไปกราบนมัสการหลวงพ่องค์ดำ เป็นพระพุทธรูปแกะสลักจากหินสีดำ อายุ ๑,๐๐๐ กว่าปี พระเกตุทรงบัวตูมปางขัดสมาธิ พระหัตถ์ชี้แม่พระธรณี (คนไทยเรียกปางมารวิชัย) เป็นพระพุทธรูปที่เหลือองค์เดียวในมหาวิทยาลัยนี้ มหาวิทยาลัยนาลันทา เป็นสถาบันสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าเทวาปาลในช่วง พ.ศ. ๑๓๕๓-๑๓๙๓ โดยท่านธรรมปาล เริ่มสร้างตั้งแต่สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชแห่งราชวงศ์โมริยะ ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๓ และมีการสร้างติดต่อกันเรื่อยมาอีกหลายยุคหลายสมัย โดยประสงค์ให้เป็นสถานศึกษาแก่พระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ในปีพุทธศักราช ๑๙๖๖ ชาวมุสลิมซึ่งมีโมฮัมหมัดอิกเทียซิลจิ บุตรชายของภักดิ์เทียซิลจิเป็นหัวหน้าพาพวกมาทำลายสถานที่ พร้อมทั้งทำลายพระพุทธรูปและเอกสารตำราทางพุทธศาสนาทั้งหมด ทุกอย่างได้ถูกเศษอิฐและหินทับถมจมอยู่ใต้ดินเป็นเวลานานเกือบ ๗๐๐ ปี คงเหลือซากปรักหักพังดังที่ขุดค้นพบโดย ดร.สปูนเนอร์ ศิษย์ของเซอร์คันทิงแฮม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ (รูปที่ ๒๒ ก และ ข))

ออกเดินทางต่อสู่เมืองไวสาลี เข้าพักโรงแรม Vaishali Residency เวลา ๒๑:๐๐ น. ฉันทำปานะ แล้วจำโรงแรม

รูปที่ ๒๒ ก ป้ายแจ้งสถานที่สำรวจโบราณคดี นาลันทา

รูปที่ ๒๒ ข ซากมหาวิทยาลัยนาลันทาที่ขุดจากใต้ดิน

วันอังคารที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๗:๐๐ น. ฉันเช้า แล้วออกเดินทางสู่กุฎาคารศาลา ปามหาวัน สถานที่ที่พระพุทธองค์ทรงบรรพชาอุปสมบทพระนางปชาบดีโคตมีและศากยชัตติยนาเรีก ๕๐๐ ท่าน (รูปที่ ๒๓)

รูปที่ ๒๓ กุฎาคารศาลา ปามหาวัน- เมืองไวสาลี

เวลา ๑๐:๓๐ น. ออกบินตบาตร ณ โรงแรมที่พัก ๑๑:๐๐ น. ฉันอาหารเพล ๑๒:๓๐ น.ออกเดินทางสู่เมืองกุสินารา ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงเศษ ระยะทางประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร ระหว่างทางได้แวะชมปาวาลเจดีย์ บ้านเวพูคาม ชานเมืองไวสาลี สถานที่ที่พระพุทธองค์ได้กล่าวปลงอายุสังขาร “ไวสาลีเอ๋ย ข้าพเจ้ามาครั้งนี้ได้มาเห็นเจ้าเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว” หลังจากนั้น ๓ เดือน พระพุทธองค์ทรงเสด็จดับขันธปรินิพพานที่เมืองกุสินารา

หลังเยี่ยมชมปาวาลเจดีย์ เดินทางไปนมัสการสถูปเกสะเรีย ซึ่งเป็นพระสถูปที่สูงที่สุดในโลก เป็นต้นแบบการสร้างพระสถูปบุโรพุทโธ พระสถูปองค์นี้สูงถึง ๑๕๐ ฟุต เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๑.๕๐๐ ฟุต มีฐานลดหลั่นเป็นชั้นๆ ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีซุ้มพระพุทธรูปประดิษฐาน ๑๕๐ องค์ แต่ถูกชาวมุสลิมทำลายจนหมด เวลา ๑๙:๐๐ น. เข้าพักโรงแรม Royal Residency ฉันน้ำปานะ จำโรงแรม

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕:๓๐ น. รับบาตร ณ โรงแรมที่พัก ฉันเช้า เวลา ๐๘:๓๐ น. ออกเดินทางสู่ศาลาโนทยานเป็นสวนป่าไม้สาละร่มรื่น เมืองกุสินารา อยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำหิรัญญูตี เป็นสถานที่ที่กษัตริย์แห่งมัลลชนำพระพุทธสรีระของพระพุทธองค์มาประดิษฐานไว้เป็นเวลา ๗ วัน ก่อนประกอบพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ มกุฏพันธเจดีย์ในวันที่ ๘ แห่งพุทธปรินิพพาน คณะพระนวกะได้เข้าไปท้าวไตรเข้าภายในพุทธวิหารปรินิพพาน ซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้าของมหาปรินิพพานสถูปขนาดใหญ่ทรงโอ่งคว่ำ ซึ่งพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นผู้สร้างและบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ เชื่อว่าเป็นที่บรรทมครั้งสุดท้าย ที่พระพุทธองค์ทรงปรินิพพาน ณ ได้ต้นสาละคู่ภายหลังจึงสร้างสถูปครอบไว้ ความสูง ๖.๑๐ เมตร ด้านบนสถูปเป็นฉัตร ๓ ชั้น ภายในพุทธวิหารมีพระพุทธรูปปางปรินิพพานอายุมากกว่า ๑,๕๐๐ ปี อยู่บนพระแท่น ทำด้วยหินทรายแดงเรียกว่าจุนศิลา ยาว ๒๓ ฟุต ๙ นิ้ว กว้าง ๕ ฟุต ๖ นิ้ว สูง ๒ ฟุต ๑ นิ้ว ศิลปะมฤดา ทรงประทับนอนบรรทมตะแคงขวา หันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันตก (รูปที่ ๒๔) ที่แท่นมีรูปสลักสุภทปริพาชกเข้าไปขอบวช มีพระอนุรุทธะและพระอานนทอยู่ด้วย

รูปที่ ๒๔ ก พุทธวิหารปริณิพพาน สังฆะนียสถานแห่งที่ ๔
สถานที่พระศาสดาปรินิพพาน ณ ศาลาโนทยาน เมืองกุสินารา
ถ่ายภาพกับพระวินัยสุธี (สุริวงศ์ เปรมโก) วัดธาตุทอง

รูปที่ ๒๔ ข พุทธวิหารปริณิพพาน ที่กุสินารา
ภายในมีพระพุทธรูปปางปรินิพพานประดิษฐานอยู่

เวลา ๑๑:๐๐ น. ฉันเพล ณ โรงแรมที่พัก แล้วพักผ่อน เวลา ๑๕:๐๐ น. เดินทางสู่มกุฏพันธเจดีย์ ที่พระเจ้า
อโศกมหาราชสร้างขึ้นบนบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระพุทธรูปศรีระ อยู่ทางทิศตะวันออกของเมืองกุสินารา (รูปที่ ๒๕)
ขณะถวายสักการะ ทำวัตรเย็น แล้วกลับโรงแรมที่พัก เวลา ๑๙:๐๐ น. ฉันน้ำปานะ แล้วพักผ่อนจำโรงแรม

รูปที่ ๒๕ มกุฏพันธเจดีย์ ที่สร้างคลุมบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระพุทธรูปศรีระ

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เข้าเวลา ๐๕:๓๐ น. ออกรับบิณฑบาตร ณ โรงแรมที่พัก แล้วฉันเช้า เวลา ๑๑:๐๐ น. ฉันเพล เวลา ๑๓:๐๐ น.ออกเดินทางสู่ประเทศเนปาล ระยะทางประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงเศษ เข้าพักโรงแรมนิวกฤษิตัล

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕: ๓๐ น. ออกรับบิณฑบาตร ณ โรงแรมที่พัก แล้วฉันอาหารเช้า เวลา ๐๘:๓๐ น. เดินทางไปสวนศักดิ์สิทธิ์ลุมพินีวัน สถานที่ประสูติกาลเจ้าชายสิทธัตถะ เดิมเป็นสวนป่าสาธารณะที่ร่มรื่น ตั้งอยู่ระหว่างเมืองกบิลพัสดุ์กับเมืองเทวทหะในแคว้นสักกะ บนฝั่งแม่น้ำโรहिณี ตามประวัตินี้มีอยู่ว่าพระนางสิริมหารายาเสด็จจากเมืองกบิลพัสดุ์เพื่อไปคลอดที่เมืองเทวทหะ แต่ระหว่างทางมีประสูติกาล ณ วโนทยานลุมพินีแห่งนี้ เมื่อวันศุกร์ ปีกอ วันเพ็ญเดือน ๖ ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี (รูปที่ ๒๖)

รูปที่ ๒๖ สังเวชนียสถานแห่งที่ ๑ สถานที่ประสูติ ในสวนศักดิ์สิทธิ์ ลุมพินีวัน ประเทศเนปาล

ในอดีตลุมพินีตั้งอยู่ในตำบลลุมมินเด ประเทศอินเดีย ต่อมาหลังสงครามในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ลุมพินีถูกตัดออกจากประเทศอินเดีย ยกให้เป็นรางวัลแก่ชัยชนะของทหารกุ่มล่า จึงกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอไกรวาทะ แคว้นอุฑ ประเทศเนปาล จึงเป็นสังเวชนียสถานแห่งเดียวนอกประเทศอินเดีย

คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ทำวัตรเช้า แล้วเดินทางกลับโรงแรมที่พัก ฉันอาหารเช้า แล้วออกเดินทางกลับสู่ประเทศอินเดียเมื่อเวลา ๑๒:๐๐ น. สู่เมืองสาวัตถี ระยะทางประมาณ ๒๖๐ กิโลเมตร ใช้เวลา ๖ ชั่วโมง เข้าพักโรงแรม Pawan Palace เวลา ๒๑:๐๐ น. ฉันน้ำปานะ แล้วพักจำโรงแรม

วันเสาร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕:๐๐ น. ออกบิณฑบาตร ณ โรงแรมที่พัก ฉันอาหารเช้า แล้วเดินทางไปสวนมณฑท์ทำวัตรเช้าที่วัดพระเชตะวันมหาวิหาร (รูปที่ ๒๗) วัดนี้เป็นวัดพุทธใหญ่ที่สุดในประเทศอินเดีย สร้างโดยอนาถปิณฑิกมหาเศรษฐีชาวเมืองสาวัตถี แคว้นโกศล เป็นวัดที่พระพุทธเจ้ารวมทั้งพระอรหันต์จำพรรษานานที่สุดถึง ๑๙ พรรษา มีประวัติว่าท่านเศรษฐีได้เดินทางไปค้าขายที่เมืองราชคฤห์ได้พบกับพระบรมศาสดาที่สัตะวันเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพุทธธรรม จึงไปขอซื้อสวนของพระราชกุมารเซตะ เพื่อสร้างพระอารามเป็นศูนย์กลางเผยแผ่พระพุทธศาสนา ถวายพระพุทธองค์ ซึ่งยังปรากฏเป็นพุทธสถาน พระคันธกุฎีถูร้อนฤดูหนาว ศาลาธรรม

ธรรมสภา และกุฎีพระอรหันต์หลายพระองค์ เช่นพระโมคัลลา พระสารีบุตร พระอานนท์ พระราहुล พระสิวลี พระองค์
 คูลีมาล พระมหากัสสปะ และมีต้นโพธิ์ที่พระอานนท์ปลูก อายุมากกว่า ๒,๕๐๐ ปี เป็นต้นโพธิ์ที่มีอายุมากที่สุด
 (รูปที่ ๒๘)

รูปที่ ๒๗ สวดมนต์ทำวัตร
 ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เมืองสารนาถ

รูปที่ ๒๘ ภาพนวกะหน้าต้นโพธิ์พระอานนท์
 อายุ ๒,๕๐๐ ปี ที่เมืองสาวัตถี

เวลา ๑๑:๐๐ น. จัณอาหารเพลที่โรงแรมเวลา ๑๒:๐๐ น. ออกเดินทางสู่เมืองพาราณสี ระยะทางประมาณ
 ๓๓๐ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ๘ ชั่วโมง ระหว่างทางได้เข้าเยี่ยมมูลนิธิพุทธชยันตีไทย-อินเดีย (รูปที่ ๒๙) พักดื่มน้ำ
 มีผลไม้กอกแช่อิ่มอร่อย สมาชิกในคณะพุทธภูมิสัตยจรได้ร่วมใจบริจาคเงินบำรุงสถานที่ พระนิพนธ์และพระอุทโย
 บริจาคมากเป็นพิเศษรูปละ ๕ หมื่น จากนั้นเดินทางต่อไปพักโรงแรมรามาดะ จัณน้ำปานะ แล้วจำโรงแรม

รูปที่ ๒๙ หน้ามูลนิธิพุทธชยันตีฯ

วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๕:๓๐ น. เดินทางไปแม่น้ำคงคา นั่งรถไฟระยะหนึ่งต้องเดินเท้าต่อผ่านตลาดสดและถนนที่ค่อนข้างสกปรกมีมูลสัตว์เป็นระยะจนถึงท่าน้ำ ได้เห็นวิถีชีวิตชาวอินเดียที่อ้างว่าเหมือนเมื่อพันปีก่อนไม่เปลี่ยนแปลง แม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำสายสำคัญของประเทศอินเดีย มีความยาวประมาณ ๒,๕๑๐ กิโลเมตร มีต้นกำเนิดจากบริเวณเทือกเขาหิมาลัย ไหลผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ไปรวมกับแม่น้ำพรหมบุตรที่ประเทศบังกลาเทศไหล ออกไปทางอ่าวเบงกอล ถือเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดู เชื่อว่าการอาบน้ำที่ท่าเมืองพาราณสีช่วยล้างบาปได้ นอกจากนั้นยังมีการเผาศพบนชายฝั่งแม่น้ำทางฝั่งสวรรค์ (ปากที่มีบ้านเรือน) พวกเราได้ลงเรือล่องดูบ้านเรือน ลอยกระทงดอกไม้ดวงประทีปขอขมาแม่น้ำคงคา และซื้ออาหารเลี้ยงนก ปล่อยปลา (รูปที่ ๓๐)

รูปที่ ๓๐ นั่งเรือล่องแม่น้ำคงคา

เวลา ๗:๐๐ น. กลับโรงแรม จันอาหารเช้า พักผ่อน จนเวลา ๑๑:๐๐ น. จันเพล เวลา ๑๓:๐๐ น. เดินทางไปป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ที่เมืองสารนาถ อยู่ทางเหนือของเมืองพาราณสี ชื่ออิสิปตนมฤคทายวัน แปลว่า เขตป่าอภัยทานแก่สัตว์ เป็นที่บำเพ็ญตบะและที่ชุมนุมของเหล่าฤๅษีและนักพรตต่างๆ เพื่อบำเพ็ญตบะให้เข้าถึงพรหมมันตามความเชื่อในคัมภีร์อุปนิษัตของพราหมณ์ เป็นที่ที่เหล่าปัญจวัคคีย์ที่ปลีกตัวจากเจ้าชายสิทธัตถะมาบำเพ็ญตบะที่นี้ เมื่อพระพุทธเจ้าได้แสดงปฐมเทศนาธรรมจักรกัปปวัตนสูตรโปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ เป็นพระอรหันต์แล้ว ได้ทรงจำพรรษาแรก ณ ที่นี้ และเป็นสถานที่ที่พระองค์ได้ยอมรับอุบาสกอุบาสิกาที่ถึงพระรัตนตรัยคู่แรกในโลกอีกด้วย และยังเป็นสถานที่ที่พระพุทธองค์ทรงประกาศเริ่มต้นให้พระสาวกกลุ่มแรกออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาหลังจำพรรษาแรก เวลา ๑๙:๐๐ น. เข้าโรงแรมที่พัก จันน้ำปานะ จำโรงแรม

รูปที่ ๓๑ นั่งสวดมนต์ทำวัตรที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

รูปที่ ๓๒ ธัมเมกขสถูปเจดีย์ เมืองสารนาถ สังเวชนียสถาน
แห่งที่ ๓ สถานที่ทรงแสดงปฐมเทศนา

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๖:๐๐ น. จันอาหารเช้าที่โรงแรมรามาดะที่พัก แล้วไปเดินดูของขายในโรงแรม เห็นพรหมไหมเปอร์เซียผืนหนึ่งสวยจับตา ผู้ขายบอกราคาหนึ่งแสนแปดหมื่นบาท ต่อรองกันอยู่เป็นชั่วโมง ได้ราคาลดเหลือ ๘ หมื่นบาท เนื่องจากเป็นคนซื้อของยากจึงได้ของเพียงชิ้นเดียว ที่ซื้อเพราะตั้งใจหาของไปถวายเจ้าประคุณสมเด็จพระ

เวลา ๑๐:๐๐ น. ออกจากโรงแรมสู่สนามบินพาราณสี เดินทางโดยเครื่องบิน Air Asia เที่ยวบินที่ FD 9803 VNS-DMK ถึงท่าอากาศยานดอนเมืองเวลา ๑๔:๐๐ น. ตามเวลาประเทศไทย มีรถบัสทหารมารับพระนวกะไปวัด ผู้เขียนไปจำวัดพระยายัง จันน้ำปานะแล้ว เข้าจำวัดครั้งแรกในสภาพสมณะ

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๕:๓๐ น. บัณฑิตทหารมารับไปวัดเทพศิรินทราวาสวรวิหาร พระ วปก รุ่น ๑๕ เดินบิณฑบาตรอาหารแห้ง (รูปที่ ๓๔ และ ๓๕) เล่นเอาแขนล้า แล้วไปจันอาหารเช้าพร้อมกันในห้องอาหารของวัด วันนี้ผู้เขียนได้บริจาคอาหารเพลจากร้านก๋วยเตี๋ยวโกนู้ จากนั้นพระนวกะทั้งหมดไปลงอาบัติในห้องที่ห้องฆานนาค ช่วงจันเพลและตอนลาสิกขาบทมีญาติโยมมาร่วมพิธีงานพอประมาณ (รูปที่ ๓๖)

รูปที่ ๓๔ เตรียมอาหารแห้งใส่บาตร

รูปที่ ๓๕ บิณฑบาตรอาหารแห้งที่วัดเทพศิรินทราวาส

รูปที่ ๓๖ ภาพวันลาสิกขาบท ถ่ายพร้อมลูกหลาน และญาติโยมฝ่ายบิดากลุ่มบางบ่อ ชลบุรี

รูปที่ ๓๗ เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนีพร้อมหมู่พระนวกะ วปก รุ่น ๑๕ ถ่ายก่อนเข้าพิธีลาสิกขาบท

สรุป การที่ได้บรรพชาอุปสมบทในคราวนี้ผู้เขียนได้รับประโยชน์มหันต์ ไม่เพียงบรรลุเป็นพุทธศาสนิกชนที่สมบูรณ์ ทดแทนพระคุณบุพการี ได้แผ่กุศลสู่ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณ และขอโอสถกรรมเจ้ากรรมนายเวร ได้ทราบซึ่งพุทธธรรม ซึ่งไม่สำนึกมาก่อน ได้เรียนรู้จักคนต่างวรรณะหลากหลายวุฒิและสถานะ ได้กระจำงัดจิตใจและอิตตาของบางบุคคลที่ไม่ควรสนใจ

ณ จุดนี้ ผู้เขียนขอกราบนมัสการพระคุณเจ้าสมเด็จพระธีรญาณมุนีอีกครั้งด้วยความซาบซึ้งในเมตตาคุณของเจ้าประคุณสมเด็จพระ